

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
w Warszawie.

20 192

Wyłącznie
dla
registratury!

T.

Liczb dn. /	Poprzednie akta w tej samej sprawie. Licz. Licz. Licz.	Akta pomocnicze (podobne lub identyczne) Licz. Licz. Licz.

Przedmiot:

Listy Gen. Józefa Hallera

~~Kilka~~ Telegram:

Referent

Kier. Refer.

Szef Wydz.

Szef Oddz. }

Szef Depart. }

Przesłać do zaopiniowania współpracy podpisu do:

Zezwalam:

Szef Szt. Gen.

„ Admin.

„ Wojsk. Kontr. Gen.

Po zaopiniowaniu współpracy, podpisie przesłać do:

Zezwalam:

Minister

Tem samem załatwiono akt Licz.

Indice 1/VIII 1920

Relevé Général.

Mentionner également si, au nom de l'Expédition, vous êtes en contact avec les forces armées, les unités ou les individus suivants :
 1. Les unités de l'armée régulière, y compris les unités de la Garde Nationale.
 2. Les unités de la milice ou de la garde locale.
 3. Les unités de la police ou de la force armée locale.
 4. Les unités de la garde nationale ou de la garde civile.
 5. Les unités de la garde nationale ou de la garde civile.
 6. Les unités de la garde nationale ou de la garde civile.

1. Tout contact avec les unités armées et les unités de la Garde Nationale.
2. Les unités de la milice ou de la garde locale, y compris les unités de la Garde Nationale et les unités de la Garde Civile.
3. Les unités de la police ou de la force armée locale, y compris les unités de la Garde Nationale et les unités de la Garde Civile.
4. Les unités de la garde nationale ou de la garde civile, y compris les unités de la Garde Nationale et les unités de la Garde Civile.

5. Maruokki: sama rotaty wjete jtk bovine bes oficera
i joficera, co skantawaten v orani nabrai blaentki
u 34 f. f. pyuen at tth maruokki uleciatki - p ptt
Maluokki: ustai opre:

6. hall mullkil uerero, - tu st ty i rta
fukkyriwau. kelpuista, kare pergen v opri-
niliu: u opienti: u pyyruani transport opera.
appil.

22. is Gory atea v pyyruani maruokki v uupijta ^{raport} amirone
v muokkiva tratu i kttaku uibasi o sil
pytee. - Pede kelpi reopuunant 2. f. f. f.,
8. f. f. f. i 4. f. f. f. f. f. kttan p ptt
v ubou:

26. koben ty hall ni uerero. Pyy o pyyruani
sil ystani a t: a, apu kttan draf kttan
kttan m. S. kttan kttan. W. N. Gopyy:
(kttan ni, m. S. kttan)
b pttan utaroi, kttan. W. N. kttan kttan.
v Vopyy kttan, a kttan ni roian v kttan
kttan kttan.

v opre tarauyi mure, i gonye kttan: 14 f. f.
(v 4. armii) v pyy fenne v uty p pttan
kttan kttan kttan 4. armii kttan

11. Ję. Zabit oparta - at - tak kolawick. str.
wony pit no w jęstoy liwi: aten Sielce -
- Warszawa i. Pisicy: prawo Ję prawa (Stylas
mci: na wublenku cy ję. z. l. his. wony). Osta no
kurpim: skrotowatem krajce kulawic na 8. by ję
i. St. f. tk. p. lot (9. by ję), kloc s. l. b. s. mat
wublenku, lat 18 opai. we ję. mi. chit. -
Osta g. w. f. e. i. w. ję. l. i. n. b. l. e. , Le rezerwy
ki konum: p. r. e. b. a. , p. i. z. b. ję. ję. o. w. o. n. y
Kawka g. w. e. a. n. d. e. l. a. y. a. t. a. l. a.

Ta lra Ni jęstoy jęstoy: Osta p. r. o. z.
o w. s. t. y. n. a. m. w. y. t. k. i. l. n. u. b. e. r. i. o. p. n. y. t. i. a. i. b.
mci chit. ję. n. o. m. i. c. j. i. n. i. e. s. i. e. j. r. e. z. e. r. w.
v. n. a. t. e. o. r. y. i. b. i. e. i.

Naturalni jęstoy: Wony: s. n. a. n. i. e. h. i. e. n. t.
o. p. e. n. y. n. e. d. u. m. i. t. a. i. , a. s. c. e. p. j. e. t. e. i. p. r. o. p. h. a. n.
Osta s. n. a. n. i. e. b. e. l. i. e. o. s. b. o. z. l. : n. a. t. e. o. r. y. t. e. o. s. n. a. n. i. e.
w. i. s. t. y. t. a. m. i. t. a. u. r. i. n. i. b. e. i. e. w. p. i. t. t. e. k. n. e. k. e. d. e. n. e. u. o. b. i. e. n.
g. w. e. j. e. i. .

ad 3) Wony: n. o. s. y. n. y. n. a. b. u. t. z. p. e. n. o. w. a. p. e. p. r. o. c. e. n. i.
w. i. s. t. i. t. e. n. m. i. a. t. o. r. l. e. d. i. h. o. z. l. n. p. o. w. i. : f. o. r. m. u. l. a. i. 210

v. kulawick.
Wony: v. p. by ję. t. r. a. n. s. a. n. j. a. m. i. e. m. o. n. i. s. t. y. p. a. i.
j. e. t. a. l. e. b. e. i. , Ję. St. Stylas. n. a. t. a. l. M. a. n. l. e. y. j. e. i. ,
w. o. n. y. : W. t. a. l. e. i. z. e. i. ,

Vie ptepa amuings.

With account of the way to fight ptepa
you obstructed a Kompletam: to
2 Maueram: over hepten de mythe,
to an- ptepa in. Oct 1. j. back 2000
hepten. -

Koncerna in. j. ptepa v oblied
S. K. b. a. j. magt optakula v kate
at. h. j.

Seolemy with the. l. v. s.

T. j.

J. S. Peter

Minsk M. XVIII 1920

Korhary Jereale Refe utabu slu. /

Postach mi tu Konicarni virego nupa 3y hira
v stopni majja lub palpatkarnha. Cete drugi
hira to izdri, a vpadavsenia min. Mijz jira to cizje
jet a to iz gril. More dno rokar izly takih ludki
odstai v Dopyzji navelup sov. Zstavna b
obridrenial, klre robit Septycki jet to Konicarni
spri nvet Konicarni vojtkove kolportovat hbitu
kolovicko o cem mi Septycki sporiedat.
Zle jet v zindarn. pleva, klre mi obre jeta stike
a maji zagel to utrick ne vidamo pira sporeba
votat vojren mi maji so by abohata izdyl postar
dlyer tle tu jet, jet on na terani. Ukrenij p. Maji podelnizy
v 1918 rohu. - Vnuty obla pji spovs M. S. Sept. v Ukrenij.
Na jet Konicarni stovka ile pleva, obre kolportat

koránie: byj' nieporovnie. Zohrane i oficerovi v lani
ber kutoc, v ope obdaci rotánie i puvneni,
ale zaprasa rotánie v ope srotánie i Duhni
si piny. Duri byjadzivi riendolyl, ale zeta
vnu pabra v etu stau byjad odovnyl, ktore
nie maju uradisi sarcholyl rivan z' z lach
detanovani - nismery zeta byj' v 2il byjad
z 2 ptk. Opomy hall oficeris.

Moskovsk-neyvisivi z vety nejvne byj' v sport
z yzovnarani v lopi i volatiji ni nylamist.
Dobolive obavty by kypolri formayi klabovai
doperyl a sory' pice vustovanyl (to kloti, ktore
ni vantu z'ric) - v opule ni vuvani tvorvani
vnylu nisyry tyru, prony. Z' l'epay vovni
droze kontuze.

Z' by st mit revory, t by braty tyzani
ny istivni dui puvneray, z' by volent puvri
Dobricyn na pluce ptk to nater v pluvni,
revultat z'ly z puvnisi. -
Serdany vint d'vni lary
Fry J. J. Carter

Dtwa Frontu Północnego.

Gen. Broni Józef HALLER.

L. 557 Cab.

18801
6/9 Kue

[Red stamp]

Do

NACZELNEGO DOWODZTWA

Warszawa, dnia 4. września 1920.

w miejscu.

Po szczegółowym rozejrzeniu się w sytuacji melduję:

Sytuacja na północnym skrzydle Wojsk naszych w związku z koncentracją znaczniejszych sił nieprzyjacielskich na północy i ze współdziałaniem Litwinów oraz Spartakusowców z wojskami bolszewickimi zmusi nas bezwątpienia niebawem do uderzenia znacznymi siłami na północnym skrzydle. Do tej chwili musi być planowana akcja frontu południowego /3. i 6. armja/ w zupełności zakończoną, by umożliwić przesunięcie kilku dywizji ku północy.

Chwila, w której rozstrzygająca bitwa rozpocznie się na północy nie jest bynajmniej daleką. Wszystko wskazuje na to, że akcja nieprzyjacielska może się już rozpocząć nie później jak w połowie września. Ato-li zatrzymanie już obecnie sił przeznaczonych na południowy front i będących już w tym kierunku w drodze byłoby pójściem na rękę nieprzyjacielowi, celem ofensywy którego na północy jest najwidoczniej właśnie odciągnięcie sił własnych z południowego frontu.

Ażeby do połowy września możliwym było odciągnięcie kilku dywizji z rejonu frontu południowego, koniecznymi są następujące przesłanki:

1/ Akcja na froncie południowym /3. i 6. Armja/ musi być rozpoczętą natychmiast i prowadzoną szybko i energicznie i to bez jednego dnia zwłoki,

2/ Akcja musi być kierowaną bezwzględnie jednolicie i to przez Dtwa frontowe, nie zaś z Warszawy.

Niewykonanie choćby jednego z tych punktów uważam za zapowiedź niepowodzenia, gdyż Nacz. Dtwo zmuszonem będzie wycofywać z frontu południowego dywizje przedwcześnie, wskutek czego ani na południowym ani na północnym froncie nie da się osiągnąć decyzji.

Gdyby decyzja co do jednolitego kierownictwa frontowego nie miała nastąpić w najbliższych dniach, aby przeznaczone do kierownictwa Dtwo miało możliwość skoordynowania akcji i jednolitego wydania rozkazów odnośnie do 6. i 3. Armji, uważam, że nie byłbym w stanie z czystym sumieniem objąć Dtwa na Froncie Południowym, które zostało mi zapowiedzianem, gdyż na skutek opóźnienia, sytuacja się z każdym dniem pogarsza.

O ileby więc Nacz. Dtwo nie uważało za stosowne powierzyć mi w najbliższych dniach kierownictwa nad 3. i 6. Armją, uważam pozostawanie moje Dtca Frontu bez Wojska i dalszą czynną służbę w Wojsku za bezcelową.

J. Haller
Gen. Broni i Dtca Frontu.

Cyf. 9/10

108812		192
Załącznik		Do

NACZELNEGO DOWÓDZTWA

w miejscu

Warszawa, dnia 4 września 1920

Po szczegółowym rozpatrzeniu się w sytuacji takiej:
 Sytuacja na północnym skrzydle Wojsk naszych w
 związku z koncentracją znaczących sił nieprzyjaciela
 skierowanych na północ i ze współdziałaniem Litwinów oraz
 Spartańskich i wojskami polozwickimi zmusi nas
 do wycofania się na południe. Do tej chwili musi być plan
 na północnym skrzydle. Wskazywać na północny
 w sensie skrajnie południowego 10. i 6. Armii w au-
 tendencji skrajnej, by umożliwić przesunięcie kil-
 ku dywizji ku północy.

Główna, w której rozstrzygnąć bitwa rozpoz-
 nie się na północy nie jest zbyt daleka. Wszak
 ko wskazuje na to, że akcja nieprzyjaciela może się
 już rozpocząć nie później jak w połowie września. A to
 i zatrzymanie już obecnie sił przeciwnych na po-
 łudniowy front, będący już w tym kierunku w do-
 brych, jak i w kierunku północnym, co
 ofensywy której na północy jest najwłaściwiej
 obciążenie sił własnych z południowego frontu.

Aby do pomocy września możliwym było obciążenie
 nie kilku dywizji z rejonu frontu południowego, ko-
 nieznami są następujące przesłanki:
 1) Akcja na froncie południowym 10. i 6.
 Armii musi być rozpoczęta natychmiast i prowadzona
 szybko i energicznie i to bez jednego dnia zwłoki.
 2) Akcja musi być kierowana bezwzględnie
 jednolicie i to przez Dwoj Frontów, nie zaś z War-
 szawy.
 Niewykonanie choćby jednego z tych punktów ws-
 kam za zapowiedzią niepowodzenia. Gdyż Dwoj am-
 azonem będzie wycofywać z frontu południowego dywi-
 zje przeciwnika, wskutek czego ani na południowym
 ani na północnym froncie nie da się osiągnąć decyzyj-
 j.

Gdyby decyzyjnie co do jednolitego kierownictwa fron-
 towego nie miało nastąpić w najbliższych dniach, aby
 przesłane do kierownictwa Dwoj miało możliwość sko-
 ordynowania akcji i jednolitego wydania rozkazów ob-
 nośnie do 6. i 10. Armii, uważam, że nie byłoby w stanie
 z naszym umiarem oddać Dwoj na Froncie Południowym,
 które zostało na zapowiedzianym, gdyż na skutek opór-
 nienia, sytuacja się z każdym dniem pogarsza.

O ileby więc Dwoj nie uważało za stosowne
 powierzyć mi w najbliższych dniach kierownictwa nad
 6. i 10. Armiami, uważam za konieczne moje Dwoj Frontu
 bez Wojska i dalszą czynną służbę w Wojsku za rezer-
 lowe.

[Handwritten signature]
 Gen. Frontu i Dwoj Frontu

L. 558 Cah.

Dupl.

D o

NACZELNEGO DOWODZTWA

Warszawa, dnia 4. września 1920.

w miejscu.

Po szczegółowym rozejrzeniu się w sytuacji melduje:

Sytuacja na północnym skrzydle Wojsk naszych w związku z koncentracją znaczniejszych sił nieprzyjacielskich na północy i ze współdziałaniem Litwinów oraz Spartakusowców z wojskami bolszewickimi zmusi nas bezwzględnie niebawem do uderzenia znacznymi siłami na północnym skrzydle. Do tej chwili musi być planowana akcja frontu południowego /3. i 6. armja/ w zupełności zakończoną, by umożliwić przesunięcie kilku dywizji ku północy.

Chwila, w której rozstrzygająca bitwa rozpocznie się na północy nie jest bynajmniej daleką. Wszystko wskazuje na to, że akcja nieprzyjacielska może się już rozpocząć nie później jak w połowie września. A toli zatrzymanie już obecnie sił przeznaczonych na południowy front i będących już w tym kierunku w drodze byłoby pójdciem na rękę nieprzyjacielowi, celem ofensywy którego na północy jest najwidoczniej właśnie odciągnięcie sił własnych z południowego frontu.

Ażeby do połowy września możliwym było odciągnięcie kilku dywizji z rejonu frontu południowego, koniecznymi są następujące przesłanki:

- 1/ Akcja na froncie południowym /3. i 6. Armja/ musi być rozpoczęta natychmiast i prowadzona szybko i energicznie i to bez jednego dnia zwłoki,
- 2/ Akcja musi być kierowaną bezwzględnie jednolicie i to przez Dtmo frontowe, nie zaś z Warszawy.

Niewykonanie choćby jednego z tych punktów uważam za zapowiedź niepowodzenia, gdyż Nacz. Dtmo zmuszonym będzie wycofywać z frontu południowego dywizje przedwcześnie, wskutek czego ani na południowym ani na północnym froncie nie da się osiągnąć decyzji.

Gdyby decyzja co do jednolitego kierownictwa frontowego nie miała nastąpić w najbliższych dniach, aby przeznaczone do kierownictwa Dtmo miało możliwość skoordynowania akcji i jednolitego wydania rozkazów odnośnie do 6. i 3. Armji, uważam, że nie byłbym w stanie z czystym sumieniem objąć Dtwa na Froncie Południowym, które zostało mi zapowiedzianem, gdyż na skutek opóźnienia, sytuacja się z każdym dniem pogarsza.

O ileby więc Nacz. Dtmo nie uważało za stosowne powierzyć mi w najbliższych dniach kierownictwa nad 3. i 6. Armją, uważam pozostawanie moje Dtca Frontu bez Wojska i dalszą czynną służbę w Wojsku za bezcelową.

J. Haller
Gen. Broni i Dtca Frontu.

Kochany Generale..

Pismem 11558 cab z dn. 4.b.m. wyrażasz merytorycznie Kochany Generale najzupełniej moje własne poglądy i zapatrywania Nacz.Dtwa., które już parokrotnie sam Ci wypowiadałem. Ani chwili nie przestawaliśmy zdawać sobie sprawę w Sztabie Gen. co do konieczności szybkiego i gruntownego załatwienia się na froncie połud. oraz zniszczenia przede wszystkim konnej armji Budienego, a to właśnie w tym celu, aby tem większymi siłami mógł zawrócić jeszcze przed końcem miesiąca przeciw głównym siłom bolszewickim, zbierającym się nad Niemnem i Szczarą.

Powtórzyłeś więc tylko i podkreśliłeś dobitnie Kochany Generale w swoim piśmie moje wielokrotnie już wyrażone zapatrywania, stojąc temsamem najzupełniej po stronie zamierzeń Naczelnego Dow.

Jednak list Twój byłby tem pożyteczniejszym gdyby został doręczonym mnie samemu wyłącznie. Przesyłając go jednocześnie do wiadomości Sztabu, wywołałeś niestety przez to wrażenie jak gdyby istniała kardynalna różnica zapatrywań między nami co do swych zamierzeń. Takie odwołanie się do opinji publicznej Sztabu, musiało nabrać, może całkiem bezwiednie, charakter demonstracyjny prawie. A to nie ułatwia niestety mych dążeń do pogodzenia interesów dużych Państwa, Narodui Armji z różnymi personalnymi względami, lub naturalnymi zresztą, specjanami ambicjami..

Wybacz więc Kochany Generale, że wyznam Ci zaraz otwarcie jak dalece utrudniłeś tem pismem, które już dziś dla siebie tylko zachować nie mogę, dalsze moje starania celem przyspieszenia całej akcji oraz pomyslnego rozwiązania sprawy jednolitego tam dowództwa, które za tak konieczne sam uważam..

Ulymatyczny zaś ton ostatniego ustępu Twego pisma zaognia tak dalece całą sprawę, że naprawdę niewiem jak z tego niemiłego incydentu tu wybrnąć zdołam bez uszczerbku dla rzeczy samej..

Transportowe i klimatyczne trudności sprawiły, że ugrupowanie ostateczne 3ciej i 6tej armji opóźniło się znacznie i że dziś jeszcze nie możemy posłać Cię na to dowództwo, bez zdradzenia przedwczesnego już przez to samo, naszych ofenzywnych zamiarów na tym froncie. Twoja niecierpliwość pod tym względem podcina nam swe kombinacjei dlatego z żalem stwierdzić muszę, że pismo Twe z 4go b.m. głównie dlatego sprawie samej szkodę przynieść może, że nie zadowolniłeś się wysłaniem tego poufnego bardzo listu pod moim adresem, lecz, że odniosłeś się odrazu z tem pismem i do Sztabu, wywołując tem może zupełnie bezwiednie niepotrzebne i szkodliwe wrażenie, jakichś agitacyjnych formalnie tendencji..

I dlatego część listu Twojego, zresztą zupełnie wyrażającego moje zapa-

trywania ,witam z uznaniem ,lecz na drugą część muszę niestety zareago-
wać jaknajdobitniej. Gdybyś był zechciał list ten przesłać mnie wyłącznie,
bylibyśmyszybko nieporozumienie wyjaśnili ,lecz przesławszy do Sztabu rów-
nocześnie, zamykasz mi możliwość poufnego usunięcia tych przeszkód i zmuszasz
niestety dopisemnego sprecyzowania mojego nań zapatrywania.

W tym duchu uważałem za mój obowiązek odpowiedzieć niniejszem na Two-
je pismo, które do merytorycznego załatwienia przedłożyć będę musiał nieba-
wem. Bądź przekonany ,że dolożę wszelkich starań, aby przez tę niecierpliwość
dosyć zrozumiałą zresztą ,sprawa sama nie mogła uciepnieć ,lecz nie mogę
przewidzieć nawet w przybliżeniu, jakie komplikacje spowodować to może..
Chcąc Ci otwarcie wypowiedzieć wszystko, użyłem formy prywatnego listu i
proszę zechciej mi nie brać za złe, jeżeli w nim tak drażliwych dotknąć mu-
siałem kwestji.. Wiesz jak serdecznie ^{i gorąco} pragnę razem z Tobą tylko jednego t.j.
dobrą naszej Ojczyzny i ^{tych} w duchu śmiem oczekiwać ,że moje najlepsze dąże-
nia, mimo obecnego listu ,popierać nie zaniechasz..

Zechciej przyjąć Kochany Generale wyrazy najgłębszej czci i prawdzi-
wie przyjaznych uczuć od oddanego szczerze i sercem całym

*Przepraszam wstawienie
na maszynie*

*D. Wrucisko
Kpt. i adj. etab.*

8/9. 1920.